

شنبه 19 اردیبهشت 14 جمادی الاول 9 مه

درگذشت ابو سعید عبدالله بن جبرئیل از پزشکان برجسته اسلامی در سال 450 هجری قمری

« ابو سعید عبدالله بن جبرئیل » از پزشکان برجسته اسلامی دیده از جهان فرو بست. او از مردم میا فارقین بود و در همان شهر نیز سکونت داشت. عبدالله بن جبرئیل علاوه بر پزشکی در داروسازی هم از دانش و مهارتی بسزا برخوردار بود، و از دانشمندان نامی قرن پنجم هجری بشمار می‌رفت. او در این زمینه تألیفاتی چند دارد که از آن میان «مناقب الاطباء؛ الروضة فی الطب؛ و الخاص فی علم الخواص» را ذکر کرد.

درگذشت مرحوم، حاج ملا اسماعیل سبزواری در سال 1312 هجری قمری

مرحوم، حاج ملا اسماعیل سبزواری از محدثان و واعظان مشهور قرن 13 هجری در سال 1312 هجری قمری در تهران در گذشت و در حرم حضرت عبدالعظیم (ع) بخاک سپرده شد. او در زادگاهش سبزواری تحصیلات مقدماتی را به پایان رساند و سپس حکمت و فلسفه را نزد مرحوم، حاج ملا هادی سبزواری فیلسوف نامی آغاز کرد. گویند پس از فوت استادش او تنها کسی بود که توانایی تدریس اسفار را داشت. وی بعدها برای تکمیل تحصیلات علوم دینی به عتبات رفت و مدت 3 سال فقه و اصول را آموخت، و پس از نیل به درجه اجتهاد عازم تهران شد و تا پایان عمر غیر از چند سال که به علت مبارزه با روحانی نمایان به تبریز تبعید شده بود، در تهران اقامت داشت. از میان آنچه که از این دانشمند گرامی بچاپ رسیده می‌توان مجمع النورین؛ جامع النورین؛ و نوادر الآثار را نام برد.

درگذشت میرزا عبدالغفار تهرانی ملقب به نجم الدوله در سال 1326 هجری قمری

میرزا عبدالغفار تهرانی ملقب به نجم الدوله از مشاهیر ریاضی و از مفاخر علمی - ادبی ایران در سال 1326 هجری قمری در گذشت و در تهران به خاک سپرده شد. میرزا عبدالغفار از همان ابتدای تحصیل استعداد و علاقه‌اش را به ریاضیات آشکار کرد. نخستین استاد او در این علم پدرش میرزا علی محمد اصفهانی تهرانی بود، سپس ریاضیات را در دارالفنون تکمیل نمود. از این پس این عالم گرانقدر به تحقیق و مطالعه در ریاضی پرداخت و سالها معلم ریاضیات دارالفنون بود. از تألیفات نجم الدوله بدایة الجبر؛ بدایة الحساب؛ اصول هندسه؛ و اصول علم جغرافیا از همه مهمترند.

تصرف شهر اصفهان توسط قوای روسیه در سال 1334 هجری قمری

شهر اصفهان در سال 1334 هجری قمری به تصرف قوای روسیه درآمد. در زمان جنگ جهانی اول در ایامی که ایران توسط نیروهای روسی، انگلیسی و آلمانی اشغال شده بود، سپاهیان روسیه خود را به مرکز ایران رسانده، شهر اصفهان را که مرکز فعالیت‌های سیاسی - نظامی آلمان بود، تصرف کردند در این هنگام آلمانی‌ها هنوز در جنوب ایران قدرت داشتند از این رو دولت انگلستان برای حفظ صنایع نفتی که نهایت استفاده را از آن می‌برد، و برای رفع شورش‌های ضد انگلیسی هئیت نظامی به فرماندهی ژنرال سر پرسی سایکس به جنوب ایران فرستاد. سایکس نیز بدون جلب رضایت دولت ایران دسته تفنگداران جنوب ایران را برای سرکوبی ساکنان مظلوم این منطقه تشکیل داد، و شهرهای کرمان، شیراز و یزد را تصرف کرد. قابل توجه است پس از این درگیریها، محمد ولی خان سپهدار تنکابنی پس از تصدی مقام نخست وزیر، کنترل مالی و نظام ایران را به انگلیسی‌ها سپرد. در کمیسیون‌ها که مأمور اجرای این کار بود علاوه بر 2 تن نماینده دولت ایران، روس و انگلیس نیز هر کدام یک نماینده داشتند. این کار در گیری میان مردم ایران و روس‌ها و انگلیسی‌ها را شدت بخشید. سر انجام در پایان جنگ جهانی اول دولت انگلیس پلیس جنوب را به ایران واگذار کرد.

درگذشت آیت الله محمد صادق سعیدی در سال 1375 هجری شمسی

آیت الله محمد صادق سعیدی از عالمان و مفسران در سال 1375 هجری شمسی در خطه خراسان درگذشت. او صاحب سبک جدیدی در تفسیر معاصر شیعه بود. سبکی مبتنی بر طرایف ادبی، کلامی، تاریخی، اجتماعی، فقهی و اخلاقی که با نظمی فوق العاده و با بیان آیات کریمه در ذهن مخاطب عینیت می‌یافت.

در گذشت دکتر ذبیح الله صفا مورخ و اندیشمند معاصر در سال 1378 هجری شمسی

دکتر ذبیح الله صفا مورخ و اندیشمند معاصر در سال 1378 هجری شمسی بدرود حیات گفت. دکتر صفا حیات فکری خود را با همکاری در مجله ادبی مهر آغاز کرد؛ سپس از آن کار کناره گرفت و خود مجله ادبی سخن را دایر کرد. بعد از مدتی روزنامه شباهنگ را منتشر کرد و سپس به تدریس در دانشگاه هامبورگ و بعد هم دانشگاه تهران پرداخت. از دکتر صفا آثار ارزشمندی چون تاریخ ادبیات ایران، تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی و تاریخ تحول نظم و نثر پارسی باقی است.